

การประชุมวิชาการครั้งที่ 15 ประจำปี 2563

สมาคมเครือข่ายการพัฒนาวิชาชีพอาจารย์และองค์กรระดับอุดมศึกษาแห่งประเทศไทย (คอกท)

ผลการจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ของนักศึกษาสาขาวิชาปฐมวัยชั้นปีที่ 3

รวี ศิริปริชยากร, อัญชิษฐา ปิยะจิตติ, จิราภรณ์ ยกอินทร์, ชนม์ธิดา ยาแก้ว และจิระ จิตสุภา

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพครู ของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 ในรายวิชาวิชาชีพครูปฐมวัย ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ 2. เพื่อศึกษาความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ เรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพครู ของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 ในรายวิชาวิชาชีพครูปฐมวัย หลังการจัดการเรียนรู้การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ และ 3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 ในรายวิชาวิชาชีพครูปฐมวัย ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 3 ระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกที่ตั้งนครนายกที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาวิชาชีพครูปฐมวัย รหัสวิชา 1075702 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 60 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แผนการจัดการเรียนรู้การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ เรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพครู, แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพครู, แบบประเมินความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ และแบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ สถิติที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ค่าคะแนนพัฒนาการ, ค่าเฉลี่ย, ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t - test

บทนำ

สภาพการเปลี่ยนแปลงของสังคมในปัจจุบัน มีความจำเป็นต่อการผลิตครูรุ่นใหม่ที่มีคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 เพื่อพัฒนาสู่ความเป็นครูมืออาชีพ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2559) กล่าวถึงคุณภาพคนในปัจจุบันพบว่ายังมีปัญหาในแต่ละช่วงวัยและส่งผลกระทบต่อเด็กตลอดช่วงชีวิต ตั้งแต่พัฒนาการ ไม่สมวัยในเด็กส่งผลต่อการบ่มเพาะให้เด็กเติบโตอย่างมีคุณภาพ นักศึกษาครูในปัจจุบันนอกจากต้องมีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 แล้ว การเรียนรู้เกี่ยวกับจรรยาบรรณครูซึ่งเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับความประพฤติหรือการปฏิบัติตนของผู้ประกอบวิชาชีพครู และการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์เป็นสิ่งที่นักศึกษาครูสามารถพัฒนาและสามารถฝึกฝนได้ เนื่องจากคนเป็นครูมีหน้าที่ในการปลูกฝังทั้งความรู้และทักษะชีวิตให้ผู้เรียนอย่างเด่นชัดที่สุด ครูมีอิทธิพลต่อการเรียนการสอนของนักเรียน ครูเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการสร้างสรรค์ความรู้ พัฒนาทักษะและความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ให้กับนักเรียนเช่น การเป็นผู้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน แนะนำวิธีการแสวงหาความรู้ ปลูกฝังจิตวิญญาณ คุณงามความดีและถ่ายทอดลักษณะที่พึงประสงค์

ผลการวิจัย

1. ผลก่อนการจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์มีคะแนนเฉลี่ยความรู้ เรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพครู เท่ากับ 10.38 และหลังการจัดการเรียนรู้มีคะแนนเฉลี่ยความรู้ เรื่องจรรยาบรรณวิชาชีพครู เท่ากับ 14.75 เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย สรุปได้ว่า เมื่อเสร็จสิ้นการจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ นักศึกษามีความรู้เรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพครู สูงกว่าก่อนเริ่มการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คะแนนพัฒนาการของนักศึกษาร้อยละ 75 มีพัฒนาการระดับปานกลาง
2. ผลการศึกษาความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ เรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพครู ที่จัดการเรียนรู้ตามกระบวนการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ พบว่า นักศึกษามีกระบวนการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$, S.D.=0.65)
3. ผลประเมินความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ของนักศึกษาปฐมวัยชั้นปีที่ 3 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ อยู่ในระดับพอใจมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.49 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.57

การอภิปรายผล

เมื่อนักศึกษาได้เรียนรู้ผ่านกระบวนการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ตามลำดับทั้ง 5 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 การเข้าถึงปัญหา ขั้นที่ 2 การคิดวิธีการแก้ปัญหา ขั้นที่ 3 การเลือกและเตรียมการ ขั้นที่ 4 การวางแผนการแก้ปัญหา ขั้นที่ 5 การลงมือปฏิบัติ ซึ่งทำให้การจัดการเรียนรู้เป็นกิจกรรมที่ต่อเนื่อง และส่งเสริมทักษะการคิดซึ่งเป็นทักษะพื้นฐานสำหรับการเรียนรู้ที่สำคัญยิ่งในศตวรรษที่ 21 และในการประกอบอาชีพ เพราะวิชาชีพครูเป็นวิชาชีพที่ใช้สติปัญญาและความรู้ความสามารถสูงในการให้บริการและการแก้ปัญหาที่พบในวิชาชีพในเชิงสร้างสรรค์โดยเฉพาะในระดับการศึกษาปฐมวัย ซึ่งกระบวนการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ เรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพครู ของนักศึกษาหลังการจัดการเรียนรู้พบว่า อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ วรพจน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง และ อธิป จิตตฤกษ์ (2556) ที่กล่าวถึง ทักษะสำคัญพื้นฐานที่ครูผู้สอนต้องพัฒนาให้เกิดขึ้นเพื่อเตรียมความพร้อมของผู้เรียน และทักษะที่กล่าวถึงในกรอบทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 คือ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ (Critical Thinking), การคิดสร้างสรรค์ (Creative Thinking), การคิดแก้ปัญหา (Problem Solving Thinking) และการคิดที่ครอบคลุมกระบวนการคิดของทักษะการคิด ขั้นสูงทั้ง 3 การคิดคือ การคิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ (Creative Problem Solving Thinking)